

Z p r á v a

**o činnosti Městské knihovny ve Svitavách
za rok 2013**

Předkládá:

Milada Vacková, ředitelka

Městská knihovna ve Svitavách je příspěvkovou organizací Města Svitavy od 1.ledna 2003. V souladu se zřizovací listinou byl vypracován knihovní řád, který upravuje práva a povinnosti knihovny a jejich uživatelů. *Knihovní řád* je vyvěšen v prostorách knihovny i na webových stránkách www.booksy.cz , přílohou je *Ceník služeb*.

„Aktivně žít znamená žít s přiměřenými informacemi.“
(Norbert Wiener)

I. Úloha a cíle knihovny

Městská knihovna ve Svitavách je dle zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon) základní knihovnou s univerzálním fondem. Plní funkci městské knihovny s působností na území města Svitavy a je pověřena Krajskou knihovnou v Pardubicích výkonem regionálních funkcí pro 113 knihoven na území okresu Svitavy.

Knihovna shromažďuje knihovní fond a zpřístupňuje kulturní hodnoty a informace v nich obsažené bez omezení ve smyslu jazykovém, náboženském, etnickém, ekonomickém, vzdělanostním či věkovém. Poskytuje výpůjční, bibliografické a informační služby, pořádá kulturní a výchovné akce, zajišťuje další doplňkové služby s cílem napomáhat vytváření infrastruktury pro oblast vzdělávání, zpřístupňování informací z oblasti veřejné správy, informací na podporu podnikání, aktivního využívání volného času. Zprostředkovává, zpřístupňuje a uchovává výsledky lidského poznání a kulturního dědictví.

Městská knihovna ve Svitavách je místem veřejně přístupného internetu.

V posledních letech se jeví jako nezbytné podporovat odborný růst pracovníků knihovny, který do budoucna zajistí adaptaci knihoven na nové potřeby. Není snadné předvídat, jak se budou knihovny měnit a jaké požadavky budou kladeny na jejich pracovníky, ale jisté je, že nebudou stačit jen dosavadní znalosti. Důraz bude kladen na jejich schopnost učit se, ochotu rozvíjet a získávat nové odborné kompetence a zvyšovat si kvalifikaci.

II. Knihovní fondy

V roce 2013 jsme nakoupili a zpracovali 1.441 svazků beletrie, 515 naučných knih, 162 hudebních CD a 276 zvukových knih pro slabozraké a nevidomé. Celkový stav fondu vykazuje k 31. 12. 2013 celkem 123 514 knih, brožur, audiovizuálních dokumentů a naučných CD-ROMů. V tomto počtu jsou zahrnuty i knihy výměnných fondů pro celý region Svitavy. Základním kritériem při akvizici dokumentů je struktura čtenářů, zaměření středních škol ve městě, důležité je také regionální hledisko. Častěji objednávané tituly knih z jiných knihoven prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby se snažíme získat do svého fondu. Prostřednictvím webového formuláře si mohou čtenáři sami navrhnout tituly, které bychom měli do fondu pořídit. S ohledem na nedostatek finančních prostředků nákup literatury nepokrývá velké procento vydávané produkce.

Do hudebního oddělení nakupujeme kromě hudebních nahrávek také literaturu s hudební tematikou a audioknihy. Naším cílem je, aby byly ve fondu zastoupeny všechny žánry.

Fond regionální literatury je doplňován o díla mající vztah ke svitavskému regionu. Počet svazků regionální literatury vykazuje ke konci roku 554 publikací a 33 titulů regionálních periodik.

MěK ve Svitavách v roce 2013 odebírala 94 titulů novin a časopisů, kromě těchto periodik zasílají okolní obce své obecní noviny, které uchováváme trvale k prezenčnímu využití. Některé tituly objednávat z remitendy s velkou slevou. Jedná se o starší čísla vrácená ze stánkového prodeje (cca 3 měsíce), u kterých není prioritou aktuálnost nebo sezónnost. Seznam periodik je zveřejněn v katalogu knihovny a dostupný na internetových stránkách www.booksy.cz. Koncem každého kalendářního roku provádíme analýzu využívání jednotlivých titulů a odběr přehodnocujeme. Vychází řada zajímavých periodik, ale z finančních důvodů nemůžeme jejich odběr rozšířit.

Průběžně je prováděna aktualizace fondu, vyřazování zastaralé naučné literatury a opotřebovaných knih. Ve výpůjčním protokolu ověřujeme využití jednotlivých publikací a u naučné literatury podle tematických skupin kontrolujeme, zda není již dost novějších adekvátních náhrad za starší opotřebované publikace z daného oboru.

Stává se, že některý čtenář půjčený dokument zničí nebo ztratí. Požadujeme po něm koupit stejného titulu téhož nebo novějšího vydání. Pokud již nelze knihu sehnat, zaplatí cenu knihy (u starších titulů cenu v dnešních relacích) a poplatek za zpracování.

Elektronický katalog je přístupný na webových stránkách knihovny (www.booksy.cz) a umožňuje vyhledávání a rezervaci žádaných titulů z domova nebo zaměstnání (viz příloha – pro ilustraci četnost návštěv www katalogu v některých náhodně vybraných měsících roku). Po zadání čísla čtenářského průkazu a hesla umožňuje také kontrolu a prolongaci vlastních výpůjček čtenářů.

Čtenářům nabízíme další novou službu. Jedná se o aplikaci pro mobilní zařízení (chytré telefony a tablety) SMARTkatalog, která umožní prohledávat katalog knihovny, kontrolovat svoje výpůjčky, zjistit, zda už knihovna nabízí nejžhavější knižní a hudební novinky. Aplikace je dostupná zdarma jak pro zařízení na bázi Aneroid, tak pro zařízení značky Apple. Mohou ji využívat jak čtenáři, tak i neregistrovaní uživatelé, potřebují mobilní zařízení s přístupem na internet. Výhodou aplikace je, že podle GPS souřadnic dokáže nabídnout nejbližší knihovnu ve vašem okolí.

Využívání katalogu dokumentuje níže uvedená tabulka:

ROK 2013	Počet dotazů (hledání)	Počet vstupů do katalogu		Počet vstupů do už. konta	
		z prostoru knihovny	z prostoru mimo knihovnu	z prostoru knihovny	z prostoru mimo knihovnu
Leden	33949	1418	1853	21	358
Únor	34687	1322	2061	6	282
Březen	47210	1398	2147	17	301
Duben	31352	1240	1481	28	371
Květen	32864	1196	1134	9	273
Červen	30429	938	986	15	272
Červenec	30419	1031	1032	10	335
Srpen	18104	855	1276	12	301
Září	22757	1159	1303	13	363
Říjen	27452	1303	2362	16	378
Listopad	28846	1171	2016	5	378
Prosinec	22788	831	1098	12	299
CELKEM	360857	13862	18749	164	3911
		32611		4075	

Záznamy o zpracovaných dokumentech posíláme do souborného katalogu uživatelů knihovního systému LANius a Clavius (SKAT), který usnadňuje práci katalogizátorů a využívá se jako informačně-lokační údaj pro meziknihovní výpůjční službu. Od r. 2009 také pravidelně zasíláme záznamy o nakoupených knihách do Souborného katalogu Národní knihovny ČR (podmínka pro získávání grantů z programů Ministerstva kultury ČR).

Ukazatele o stavu knihovního fondu

- naučná literatura z celkového počtu 30,3 %
- beletrie z celkového počtu 66,9 %
- ostatní dokumenty (zvukové a elektronické) 2,8 %
- obrat knihovního fondu 1,3 x

III. Čtenáři a návštěvníci knihovny

Knihovnu pravidelně navštěvuje 2 686 (což je 15,8 % z počtu obyvatel), z toho 827 dětí do 15 let. Celkový počet návštěvníků knihovny za uvedené období dosáhl počtu 63.840 (údaj nezahrnuje návštěvníky kulturních a vzdělávacích akcí). Kulturních akcí (celkem 145) se zúčastnilo 3.620 osob, vzdělávacích (133 akcí) 2.324 zájemců. On-line služeb knihovny využilo celkem 22.660 uživatelů (o 621 více než v uplynulém roce).

Vykazovaná čísla mohou být zkreslena tím, že čtenářský průkaz si zaplatí jeden dospělý nebo dítě a následně je využíván celou rodinou. Tomu nasvědčují údaje evidované v jednotlivých odděleních o návštěvnících v průběhu roku.

Celá knihovna:

návštěvníků celkem 63.840 (o 13.835 více než v r. 2012)
z toho: děti do 15 let 10.446

Přestože evidence čtenářů vykazuje úbytek 122 dospělých čtenářů (počet dětí do 15 let zůstalo na úrovni loňského roku), výrazně narostl počet návštěvníků knihovny. Rozebereme-li evidenci v jednotlivých odděleních o návštěvnosti, vykazuje tyto počty:

<i>Oddělení pro dospělé:</i>	46.562 návštěvníků dospělých	2.108 dětí do 15 let
<i>Dětské oddělení:</i>	6.280 -,-	8.310 -,-
<i>Hudební oddělení:</i>	552 -,-	28 -,-

Je tedy evidentní, že na jednu průkazku chodí několik členů rodiny.
Počet návštěvníků internetu je srovnatelný s rokem 2012.

Složení čtenářů podle věku:

do 15 let	30,8 %
16 – 25 let	13,7 %
26 – 35 let	10,9 %
36 – 45 let	13,1 %
46 – 55 let	9,2 %
56 – 65 let	8,3 %
60 – 69 let	8,4 %
70 – 79 let	3,8 %
nad 80 let	1,8 %

Rozdělení čtenářů podle pohlaví:	ženy 73,4 %
	muži 26,6 %

Pokud jde o žáky a studenty svitavských škol: nejvíce čtenářů knihovny přichází ze ZŠ Felberova, T. G. Masaryka a Riegrova, ze středoškoláků jsou našimi čtenáři především studenti gymnázia a obchodní akademie. Knihovnu navštěvují i žáci ZŠ z Hradce nad Svitavou a Radiměře.

IV. Služby knihovny

Veřejné knihovnické a informační služby knihovny jsou uvedeny v knihovním řádu.

Patří sem:

- půjčování knih, periodik, hudebních CD, zvukových knih pro slabozraké a nevidomé mimo knihovnu,
- prezenční půjčování (z příruční a regionální knihovny, nejnovější čísla periodik),
- informační služby s využitím tištěných a elektronických médií,
- rezervace dokumentů,
- meziknihovní výpůjční služba,
- pořádání vzdělávacích a kulturních akcí,
- lekce ve využívání katalogů a přístupných databází,
- školení pro práci s internetem a elektronickou komunikací,
- kopírování.

Základní výpůjční a informační služby jsou poskytované ze zákona zdarma. Jedná se především o absenční a prezenční půjčování knih, periodik, hudebních nosičů, zvukových dokumentů pro slabozraké a nevidomé a meziknihovní výpůjční službu.

Pracovníci výpůjčních služeb poskytují informace faktografického a bibliografického charakteru, informace o dostupnosti fondů, umožňují přístup k elektronickým databázím (mediální databáze Anopress, právní systém CODEXIS), pomáhají vyhledávat informace na internetu. Je možné dohodnout i individuální konzultace k využívání elektronických zdrojů.

Nadstandardní služby jsou placené (kopírování, skenování, ukládání informací na externí disky, tisk).

Městská knihovna je otevřena 45 hodin v týdnu.

Výpůjční doba knihovny:

Oddělení pro dospělé:		Dětské oddělení:	
Pondělí	9:00 - 18:00	Pondělí	12:00 - 18:00
Úterý	9:00 - 18:00	Úterý	12:00 - 18:00
Středa	9:00 - 18:00	Středa	9:00 - 18:00
Čtvrtek	12:00 - 18:00	Čtvrtek	12:00 - 18:00
Pátek	9:00 - 18:00	Pátek	12:00 - 18:00
Sobota	9:00 - 12:00	Sobota	9:00 - 12:00

V době prázdnin rozšiřujeme výpůjční dobu dětského oddělení a umožňujeme dětem navštěvovat knihovnu i v dopoledních hodinách. Kromě půjčování knih a periodik si mohou půjčit i různé hry, zapojit se do soutěží nebo trávit nějaký čas u počítače.

a) Výpůjční služby

Výpůjční služby jsou hlavní činností knihovny. Výpůjční lhůta je stanovena na 30 dní, pro hudební nosiče je to pouze 1 týden (půjčujeme maximálně 5 kusů). Čtenáři si v roce 2013 půjčili 138.443 dokumentů (o 3.821 méně než v roce 2012 – v důsledku omezeného nákupu knih a redukováného počtu titulů periodik z důvodu finančních úspor, většina pravidelných čtenářů žádá pouze nové knihy, na rezervované se čeká někdy i celý rok) a to:

<u>dospělí</u>	naučná literatura	25.471	18,40 %
	beletrie	68.234	49,29 %
	periodika	14.313	10,34 %
	ostatní dokumenty	2.552	1,84 %
<u>děti</u>	naučná literatura	4.607	3,33 %
	beletrie	20.224	14,61 %
	periodika	2.855	2,06 %
	ostatní dokumenty	187	0,13 %

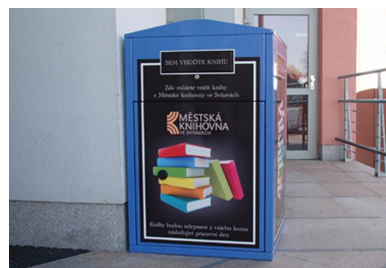
Prezenční výpůjčky evidujeme pouze ve studovně – celkem jich bylo za rok 2013 2.859. Většinu z tohoto počtu tvoří výpůjčky novin a časopisů (2.785 dokumentů). Mimo knihovnu se půjčují pouze starší periodika, nejnovější výtisky jsou k dispozici pouze k prezenčnímu půjčování.

V roce 2013 bylo vyřízeno 3.358 rezervací na vypůjčené dokumenty. Rezervovat dokumenty si uživatelé mohou při osobní návštěvě knihovny nebo prostřednictvím dálkového přístupu do katalogu knihovny. Upozornění na rezervované tituly posíláme poštou, pokud čtenář uvede svůj e-mail nebo číslo mobilního telefonu, pošle systém zprávu elektronicky. Tato služba je zpoplatněna.

Ukazatele výpůjček:

• počet výpůjček na 1 obyvatele	8,1 výpůjček
• počet výpůjček na 1 čtenáře za 1 rok	51,5 svazků
• počet výpůjček na 1 svazek, tj. obrat fondu	1,3 svazku

BIBLIOBOX – koncem března byl instalován před hlavním vchodem Fabriky. Umožňuje vrátit půjčené dokumenty z knihovny mimo její výpůjční dobu. Vracené knihy a časopisy jsou odečteny ze čtenářského konta následující pracovní den. Za devět měsíců roku se jich takto do knihovny vrátilo 2 880.

b) Meziknihovní výpůjční služba (MVS, MMVS)

Pokud v knihovně nemáme žádanou knihu či článek ve svém fondu, objednáváme ji čtenářům prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby z jiných knihoven na území ČR, případně z jiných zemí. Tato služba se vlivem elektronické komunikace velice zrychlila, někdy je dodán požadovaný článek během několika hodin, objednaná kniha již druhý den. Za uvedené období bylo pro naše čtenáře vyřízeno 215 požadavků z knihoven v České republice. Z vlastního fondu knihovny jsme půjčili kooperujícím knihovnám celkem 763 publikací.

Vnitrostátní MVS je bezplatná, čtenář přispívá pouze na poštovné ve výši 50,-- Kč. Výpůjčky ze zahraničí se platí. Výše poplatku se pohybuje od 250,-- do 450,-- Kč za každý zajištěný titul, záleží na zemi, ze které jsou požadovány. Zájemce na tuto skutečnost předem upozorňujeme. V roce 2013 nepožadoval žádný čtenář mezinárodní výpůjčku.

c) Kopírovací služby

Placenou službou je kopírování dokumentů. Preferujeme kopírování z vlastních materiálů knihovny pro registrované čtenáře, tyto služby ale poskytujeme i veřejnosti. Ceník služeb je zveřejněn v půjčovně a na internetových stránkách knihovny. Kopírování je využíváno, ve městě není mnoho možností, kde tuto službu nabízí. V roce 2013 jsme zhotovili 12.749 kopií požadovaných dokumentů.

d) Informační služby

Informační služby jsou druhou nejdůležitější složkou služeb knihovny. S rozvojem internetu a elektronických zdrojů se zvyšuje možnost kvalitnějšího uspokojování informačních požadavků našich uživatelů. Knihovna zpřístupňuje vedle tradičních dokumentů i elektronické zdroje informací – databázi ANOPRESS (články z médií celostátních i regionálních) a soubor právních informací CODEXIS, který zahrnuje i platnou legislativu EU. Za rok 2013 bylo zaznamenáno 697 vstupů do databází, zobrazeno bylo celkem 12.419 dokumentů.

Vytváříme databázi „Regionální osobnosti“, která v současné době obsahuje 1.100 záznamů (za rok 2013 se počet zvýšil + 53) o významných osobnostech, které měli vztah k našemu regionu. Vyhledávání v tomto informačním zdroji je možné z různých hledisek (jméno, instituce, obor, místo působení, rok narození či úmrtí) a je dostupný na webových stránkách knihovny. Databáze je průběžně doplňována o nově zjištěné informace, využívají ji jak uživatelé knihovny, tak i pracovníci kooperujících knihoven a škol.

e) Služby pro slabozraké a nevidomé

Speciální službou pro handicapované spoluobčany je půjčování zvukových nosičů s nahrávkami nejrozličnějších literárních děl (MC, CD, nově vydávané již pouze ve formátu MP3) a přístup na internet pomocí speciálních programů, které převádí písmo do zvukové podoby. Občanů se zrakovým postižením přibývá a o tuto bezplatnou službu je zájem. Stačí ji potvrzení od lékaře nebo pobočky organizace SONS.

f) Služby pro nezaměstnané

Po dohodě s Úřadem práce a vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ umožňujeme nezaměstnaným využívat služby knihovny zdarma. Mohou si vyhledávat pracovní místa na internetu, někdy pracovníce pomáhají s prací na PC (životopis, založení e-mailové schránky apod.). Podmínkou je předložení průkazu uchazeče o zaměstnání nebo potvrzení odboru sociálních věcí. Nezaměstnaní tuto službu využívají.

g) Internet

Knihovna je napojena na lokální internetovou síť SYNET . V současné době mohou uživatelé knihovny využívat 27 počítačů, z toho 23 je napojených na internet (7 počítačů využívají děti v dětském oddělení). Čtyři slouží jako katalog k vyhledávání dokumentů. Přístup do databází mají návštěvníci studovny v oddělení pro dospělé a využívat mohou databázi právních dokumentů Codexis (včetně legislativy EU) a článků mediální databáze Anopress.

Přístup na internet je ze zákona zdarma, omezujeme pouze dobu využívání stanice (registrovaní čtenáři 1 hodinu, pokud nežádá jiný zájemce, je možné tuto prodloužit, ostatní neregistrovaní uživatelé 30 minut zdarma).

V. Kulturně-výchovná činnost

Kulturně-výchovná činnost je zaměřena především na děti z mateřských, základních a středních škol. Snažíme se vzbudit zájem o literaturu v dětech již od útlého věku, je pak pravděpodobnější, že budou navštěvovat knihovnu i v dospělosti, aby se dál vzdělávaly nebo jen využily volný čas. Začátkem školního roku zveřejňujeme aktualizovanou nabídku pořadů na webových stránkách. Většina škol nabídku vítá a akce knihovny zařazuje do svých celoročních plánů.

Při besedách mateřských škol zdůrazňujeme význam čtení knih, formou hry je seznamujeme s uložením knih v knihovně. Na prvním stupni základních škol se snažíme soutěžemi rozšiřovat znalosti dětí, seznamujeme je s českými autory a ilustrátory, vysvětlujeme, jak vznikaly pohádky, jak porozumět textu, jak s knihami zacházet, atd.

V roce 2013 se nám podařilo začlenit do činnosti dětského oddělení několik nových aktivit. Dobrovolná sbírka na keř **Pohádkovník** do Parku Patriotů – Certifikát jsme získali v roce 2012, ale vlastní zasazení keře proběhlo za přítomnosti dětí ze čtenářského kroužku až v březnu 2013. Čekáme, až bude park zpřístupněn a plánujeme zde pořádání veřejných čtení.

Čtenářský kroužek ze ZŠ Sokolovská navštěvuje naši knihovnu každý měsíc a vždy pro ně připravujeme zábavný a vzdělávací program. V odpoledních hodinách nás navštěvují i školní družiny (5 oddělení ze ZŠ Sokolovská a Felberova). Program byl motivován knížkou O Pastelce bez barvy, ve školním roce 2013/14 si společně čteme a hrajeme s knížkou Školní strašidlo.

Na podporu dětského čtenářství jsme zorganizovali pro druhé třídy základních škol **slavnost Klíčování** – děti po prázdninách odemknou knihovnu, splněním zábavných úkolů získají heslo a z rukou rytířky Jitky ze Svojanova obdrží motivační hru pro rozvoj samostatného čtení. Při následujících návštěvách knihovny jsou pak nenásilnou formou kontrolovány v jejím plnění (účastnilo se celkem 7 tříd).

Samozřejmostí se staly pravidelné schůzky (každý měsíc) **mladších klientů Světlanky**, na které připravujeme zábavný a poučný program.

V době **jarních a podzimních prázdnin** rozšiřujeme výpůjční dobu i v dopoledních hodinách, připravujeme herní programy, veřejná čtení a soutěže. V době **letních prázdnin** spolupracujeme s dalšími organizacemi a po dohodě s nimi připravujeme program navazující na zaměření jejich příměstských táborů, případně poskytujeme možnost využít naše prostory i pro jejich vlastní program (Krůček, DDM). Pravidelně se zúčastňujeme **Dne dětí** v Parku Jana Palacha.

Reagujeme na **významná kulturní výročí** – v roce 2013 v podzimních měsících to bylo 400 let od vytištění Bible kralické a 1150 let od příchodu věrozvěstů Cyrila a Metoděje (nástěnka + soutěžní program).

Zapojujeme se do celostátních akcí jako je **Noc s Andersenem** – zúčastnilo se 22 dětí a tentokrát byla na téma Časostroj . Motivoval nás dar ZUŠ na výzdobu knihovny – ponorka, dalekohled Julese Verna,

V pátem ročníku **Knížky pro prvňáčka** jsme zajistili účast nejen svitavským školám, ale i ZŠ Vendolí a Radiměř. Tuto jedinečnou knížku dostalo celkem 210 dětí.

Naši knihovnu využívají nejen všechny svitavské školy, ale **školy z okolí** např. Vendolí nebo Hradec nad Svitavou. Připravujeme pro ně programy a exkurze, ale v případě Hradce nad Svitavou proběhly u nás i dvě zábavné hodiny zeměpisu.

Námi zpracované programy nabízíme i knihovnicím obecních knihoven – materiály k soutěžím motivujícím děti ke čtení využila např. knihovna v Brněnci a v Koclířově.

Zkoušeli jsme pracovat i s maminkami v azylovém domě, ale pro jejich malý zájem jsme po 5 setkáních tuto činnost ukončili. Přesto školní děti z azylového domu využívají v odpoledních hodinách dětské oddělení knihovny.

Pravidelné návštěvníky internetu (dětí ze sociálně slabších rodin nebo dojíždějící děti) se snažíme různými soutěжами motivovat i k jiné činnosti. Kvíz moudré sovy nebo Kolo štěstí. Otázky jsou zaměřeny na to, aby byly děti nuceni vyhledávat si informace v knihách nebo na vzdělávacích serverech. Pravidelně pořádáme i soutěž ke Dni bezpečného internetu.

Na podporu čtenářství jsme se zúčastnili celokrajské soutěže **Perlorodky** – se speciálně upravenými pravidly jsme zapojili do soutěže i dvě třídy speciální ZŠ.

Nejlepší lovci perel pak byli odměněni společným setkáním s dětmi z Moravské Třebové a Litomyšle, konané u nás ve Fabrice a vrcholem pak byla i návštěva těch úplně nejlepších na vyhodnocení v Knihovně města Hradec Králové.

V březnu jsme vyhlásili soutěž o nejaktivnějšího dětského **Čtenáře roku** na veřejném čtení začínajících autorů. Začínající autoři pak mohou zveřejnit své práce i na našich nástěnkách.

Nově půjčujeme i domů **deskové stolní hry** . Do roku konce roku 2013 jich bylo 12 a od října do prosince vykazovaly 31 výpůjček. Hry jsou vzdělávací a strategické. Využívají je rodiny s dětmi, v činnosti knihovny i mentoři.

Pravidelně se zúčastňujeme vzdělávání pořádaných SKIP a jsme **aktivním členem Klubka dětských knihoven**. Spolupodíleli jsme se např. na vytvoření doporučujícího seznamu kvalitní četby pro jednotlivé ročníky ZŠ. Naše pracovnice vytvářela záznamy knih s anotacemi pro 2. a 3. třídu.

Součástí odpoledních autorských čtení pro děti byly i **3 výtvarné dílny samotných autorů** – M. Pilátová (Kiko a tajemství papírového motýla – origami), D. Urbánková (Chlebová Lhota - chlebové domečky), A. Popperová (Čekání na Vánoce – papírové vločky).

Přehled akcí dětského oddělení

Měsíc	Kulturní akce / účastníci	Poznámka	Vzdělávací akce / účastníci	Z toho				Ostatní
				soutěže	čtenářský kroužek	stacionář	družina	
Leden	15 / 267	ZŠ Felberova, Sokolovská, T.G.M., Riegrova, Spec. MŠ	5 / 125	2	1	1	4	Beseda se spisovatelkou Markétou Pilátovou
Únor	17 / 285	ZŠ T.G.M., Riegrova, Spec. ZŠ, přím. tábor DDM MC Krůček	11 / 160	2	1	1	4	1 x přím. tábor DDM
Březen	8 / 150	ZŠ Felberova, T.G.M., Riegrova, Sokolovská, Vendolí, MŠ Větrná, ČSA, M. Horákové, Veřejné čtení 1 / 28	13 / 332	1	1	-	2	Beseda s M. Kratochvílem, Veřejné čtení začínajících autorů
Duben	13 / 263	ZŠ Felberova, T.G.M., Riegrova, Radiměř, MŠ Pražská, Větrná, Spec. ZŠ	9 / 144	2	-	-	4	Noc s Andersenem
Květen	20 / 743	ZŠ Felberova, T.G.M., Riegrova, Nám. Míru, Vendolí, MŠ Spec.	3 / 55	-	1	1	2	Pasování 4/157 Divadlo Šípková Růženka Přeučil, Hrušková
Červen	19 / 359	ZŠ Sokolovská, Vendolí, Riegrova, Felberova, Vendolí, MŠ Větrná, Úvoz, Spec. MŠ	6 / 117	1	1	-	2	Pasování 4/123, Den dětí v parku, Pohádkovník, Veřejné čtení 2x
Červenec Srpen	1 / 35	-	1 / 20	1	-	-	-	Tábor MC Krůček
Září	10 / 300	ZŠ Nám. Míru, T.G.M., Riegrova, Sokolovská, Felberova, Vendolí, MŠ Karle, Lačnov	7 / 155	-	-	1	3	Beseda se spisovatelem Janem Opatřílem
Říjen	11 / 243	ZŠ T.G.M., Riegrova, Hradec n. Svít., Nám. Míru, Sokolovská, Felberova	11 / 275	-	1	-	2	Herní odpoledne pro veřejnost
Listopad	13 / 401	ZŠ Felberova, T.G.M., Sokolovská, Riegrova, Felberova, Hradec n. Svít. MC Krůček	9 / 213	1	1	-	1	Autorské čtení. Dagmar Urbánková + tvořivá dílna, beseda s A. Poprovou, S Martinem přichází zima, Lichožrouti
Prosinec	5 / 122	ZŠ Riegrova, Felberova, T.G.M., Riegrova, Nám. Míru, Sokolovská	7 / 155	5	1	-	1	Čtení vánočních příběhů

Akce pro veřejnost

Autorská čtení a jiné literární akce

Markéta Pilátová – spisovatelka, novinářka a hispanistka. Je autorkou knih pro děti (např. Jura a lama, Gorilí táta), sbírky básní (Zatýkání větru) a dvou románů (Žluté oči vedou domů, Má nejmilejší kniha), které byly nominovány na Cenu Josefa Škvoreckého a Magnesii Literu. Autorské čtení bylo spojené s promítáním fotografií z Latinské Ameriky, kde Markéta Pilátová žije a učí potomky českých krajanů.

Petra Hůlová – jedna z nejznámějších současných spisovatelek, autorka několika románů, ve kterých se odráží spisovatelčina zkušenost z pobytu v cizích zemích (Mongolsko, Rusko). Za román Stanice Tajga odehrávající se na Sibiři obdržela cenu Josefa Škvoreckého. Petra Hůlová četla ze své nejnovější knihy Čechy, země zaslíbená, která vypráví o nelehkém životě Ukrajinky v cizí zemi. Autorské čtení bylo spojené s projekcí autorského videa Stoka.

Pavel Kolmačka – autorské čtení pořádané společně s Dramatickou školičkou ve Svitavách. Večer se konal v rámci pravidelné Poetické čajovny, čtení z tvorby básníka a prozaika - autora knihy Stopy za obzor či básnické sbírky Moře.

Tereza Boučková – známá spisovatelka, scenáristka, publicistka. Podepsala Chartu 77, její první kniha ji oficiálně mohla vyjít až po roce 1989. Nejvíce ji proslavil autobiografický román Rok kohouta, ve kterém se vyrovnává s těžkou životní situací – výchovou adoptivních synů a rozpadem rodiny. Tereza Boučková četla z nejnovější knihy Šíleně smutné povídky.

Dagmar Urbánková – Dagmar Urbánková je spisovatelka a hlavně výtvarnice, pozvali jsme ji na Den dětské knihy. Je autorkou knih, které vydává v alternativním nakladatelství pro děti a mládež Baobab, píše také básnické sbírky a povídky. Součástí programu bylo i čtení pro starší děti a dospělé.

Irena Fuchsová – autorka třiceti, převážně povídkových knih, publicistka a bloggerka, moderátorka Českého rozhlasu Pardubice. Irena Fuchsová četla a především bavila diváky historkami ze svého osobního i pracovního života. Knihy I. Fuchsové patří k nejpůjčovanějším.

Fantasy literatura – neformální setkání příznivců fantasy literatury, studentka SZŠ Kateřina Mudrá nás seznámila se svým pohledem na žánr science fiction a fantasy; akci navštívili teenageři, kterým jsme nabídli možnost pravidelných setkávání nad určitým tématem.

Literární toulky – v loňském roce jsme uskutečnili nově literární toulky po Svitavsku. Pod vedením ředitele gymnázia PaedDr. Milana Báči, autora stejnojmenné knihy, vyjeli účastníci autobusem na jaře na Litomyšlsko a na podzim na Poličsko. Byla navštívena místa regionu spjatá s životem a dílem známých spisovatelů (Tereza Nováková, Božena Němcová, J. Vrchlický, Bohuslav Březová a mnoho dalších). Literární toulky měly velký ohlas, proto v nich

chceme pokračovat (v r. 2014 plánována Litomyšl, která má bohatou literární historii).

Vzdělávací a ostatní akce

Virtuální prohlídka Svitav – promítání fotografií s komentářem svitavského historika Mgr. Radoslava Fikejze. Vysoká návštěvnost ukázala, že lidé se zajímají o historii svého města, proto tento rok navážeme další přednáškou R. Fikejze na téma Zmizelé památky (únor 2014)

Poznávací zájezd na Mars – přednáška doktoranda Univerzity Karlovy Jindřicha Žižky o tom, jaké jsou možnosti cesty člověka na Mars; „exkurze“ do zajímavých zákoutí této planety.

Pavla Jazairiová - Jak dnes vypadá Pákistán a Indie

Beseda s cestovatelkou, novinářkou a bývalou redaktorkou Českého rozhlasu; prezentace fotografií byla doplněna komentáři, následovala diskuze o životě a poměrech v asijských zemích.

Dita Pecháčková –

Beseda o jídle a vaření. Dita Pecháčková píše o vaření, je šéfredaktorkou časopisu *Apetit* a vede magazín *Albert* v kuchyni. Proslavila ji zejména kuchařka *Deník Dity P.* a stejnojmenná kuchařská show České televize.

Josef Čapek - filmový dokument Pavly Petrákové Slancové

Autorka dokumentu je režisérka, kurátorka výstav. Dokument o Josefu Čapkovi byl silnou výpovědí o jeho posledním období života.

Václav Mertin

Přednáška významného dětského psychologa na téma Jak řeč souvisí s psaním a schopností číst, jak eliminovat problémy s řečí u dětí, jak ovlivňují škola a rodiče schopnost vyjadřovat se.

Přednáška se uskutečnila v rámci grantového projektu Učení s Tobiášem 2, který je zaměřen na logopedii.

Logopedická beseda

Beseda s klinickou logopedkou Markétou Dufkovou, beseda byla praktického rázu, byly prezentovány různé pomůcky – hry, knihy na rozvoj řeči u dětí a k udržení pozornosti dítěte.

Přednáška se uskutečnila v rámci grantového projektu Učení s Tobiášem 2, který je zaměřen na logopedii.

Rodina a profese – dvě strany téže mince

Vzdělávací kurz proběhl ve spolupráci s Mateřským centrem Krůček, poskytl odpovědi na otázky co všechno lze získat na rodičovské dovolené pro profesní život a přitom být dobrým rodičem. Seminář se zabýval osobním potenciálem i tím, jak hovořit se zaměstnavateli. Proběhlo celkem 8 setkání pod vedením certifikovaných lektorek (Moniky Lžičarové z knihovny a Terezy Veitové z mateřského centra).

V roce 2013 pokračovala také spolupráce se stacionářem Světlanka. Pro klienty - seniory jsme připravili besedu o Vilému Mrštíkovi a Teréze Novákové.

Ve studovně probíhají každý čtvrtek dopoledne pravidelná školení pro práci s počítačem, internetem a elektronickou poštou. Celkem 42 lekcí navštívilo 224 zájemců.

VI. Regionální funkce

Městská knihovna ve Svitavách je pověřena Krajskou knihovnou v Pardubicích výkonem regionálních funkcí v okrese Svitavy. Veškeré činnosti s tím související jsou hrazeny z dotace Pardubického kraje (v roce 2013 to byla částka 1.028 tis. Kč). Jedná se zejména o tyto činnosti

- nákup, zpracování a tvorba výměnných souborů pro obecní knihovny,
- revize a aktualizace knihovních fondů,
- poradenská a konzultační činnost,
- vzdělávání knihovníků,
- statistické výkaznictví,
- pomoc s projekty a jejich realizací
- zavádění automatizace v knihovnách.

„Pravidla pro zajištění regionálních funkcí v Pardubickém kraji“, vydaná Krajským úřadem v Pardubicích nám ukládají povinnost dodržet nastavené standardy regionálních funkcí, které stanoví minimální počty svazků v dodávaných souborech, počet metodických návštěv, pomoc při revizích knihovních fondů, které jsou ze zákona povinné (každých 5 let), atd. Cílem je poskytování srovnatelné péče všem knihovnám Pardubického kraje.

Městská knihovna ve Svitavách sama obsluhuje nejbližších 23 knihoven (Banín, Bělá nad Svit., Bohuňov, Brněnec, Březová nad Svit., Dětřichov u Svitav, Hradec nad Svit., Chrastavec, Janov, Javorník, Karle, Koclířov, Lavičné, Mikuleč, Opatov, Opatovec, Radiměř, Rozhraní, Sklené, Študlov, Trstěnice, Vendolí a Vítějeves). Pro zbývající obecní knihovny si objednávané služby u Městské knihovny v Poličce, Mor. Třebové, Litomyšli, Jevíčku, Bystřem a knihovny v Dolním Újezdě.

Ve sledovaném období jsme do výměnného fondu nakoupili a zpracovali celkem 667 knih (z toho: ze sdružených prostředků obcí 221 svazků) a rozvezli 74 výměnných souborů s 4.806 svazky obecním knihovnám, zrevidovali a zaktualizovali fond knihoven v 3 menších obcích (Koclířov, Opatovec a Sklené), celkem 6.381 svazků.

Kromě toho zpracováváme knihy, které si obce nakoupí do svých kmenových fondů, celkem to bylo 433 knih pro obce Bělá nad Svitavou, Karle, Koclířov, Mikuleč, Rozhraní a Študlov.

Pomáháme při zavádění automatizace. Knihovny svitavského obvodu postupně napojujeme na Regionální knihovní systém REKS. Znamená to zpracovat jejich vlastní fond (v r. 2013 bylo uloženo 4.458 záznamů o knihovních jednotkách knihovny v Bohuňově, Mikulči, Opatovci, Radiměři, Rozhraní, Skleném, Študlově a Vendolí).

Pomáháme se zpracováváním projektů do programu Ministerstva kultury ČR – VISK3 (veřejné informační služby knihoven). Poskytujeme metodickou pomoc a zpracováváme nové knihovníky.

Svolali jsme 3 porady pro knihovny, které nám pomáhají se zajišťováním regionálních funkcí, a 1 setkání pro dobrovolné knihovníky obvodu Svitavy. Na programy jsou vždy aktuální informace z knihovnictví, instrukce ke zpracování statistických výkazů a vyúčtování výkonu regionálních služeb.

V roce 2013 byly poprvé sdružovány prostředky na nákup výměnných fondů nad rámec dotace z Pardubického kraje. Zapojilo se 87 obcí a na nákup tak bylo o 130 tis. Kč více. V projektu budeme pokračovat i v příštích letech a většina obcí nám již potvrdila svůj zájem o sdružování i v r. 2014.

VII. Granty

Městská knihovna ve Svitavách podala 3 projekty do grantového programu vyhlášeného Ministerstvem kultury – „Knihovna 21. století“.

Předložené projekty:

Městská knihovna ve Svitavách obdržela z Ministerstva kultury ČR 3 granty z programu Knihovna 21. století. Povinná spoluúčast u těchto projektů je 50 %.

Program Knihovna 21. století: povinná spoluúčast 50 % obdržen grant ve výši

Vzdělávací a kulturní činnost knihovny ve Svitavách

13.000,-- Kč

V rámci projektu byla uspořádána řada kulturních a vzdělávacích akcí. Za všechny bych jmenovala besedy a autorská čtení spisovatelky P. Hůlové, M. Pilátové, P. Jazairiové, T. Boučkové, I. Fuchsové, básníkem P. Kolmačkou a autorky knihy receptů D. Pecháčkové. Zaplacená byla i doprava autobusem při literárních toulkách na Litomyšlsko a Poličsko.

Dětem byla určena beseda s Milošem Kratochvílem a Janem Opatřílem.

Uvedeno v přehledu kulturních akcí.

Učíme se s Tobiášem 2

9.000,-- Kč

Dotace byla použita na pokračování projektu z r. 2011, ve kterém jsme se zaměřili na pomoc dětem se specifickými poruchami učení a zvláště ve výuce čtení. Tentokrát byly cílovou skupinou děti s logopedickými vadami.

Nakoupili jsme knihy s logopedickou tematikou, po konzultaci s odborníky logopedické pomůcky, zkompletovali jsme na půjčování logopedický kufřík a uspořádali 2 přednášky (viz přehled akcí).

Zvukové knihy pro slabozraké a nevidomé

10.000,-- Kč

Cílem projektu je doplnění a rozšíření fondu zvukových knih v Městské knihovně ve Svitavách. Z grantových prostředků bylo zakoupeno 111 zvukových knih distribuovaných Knihovnou a tiskárnou pro zrakově postižené K. E. Macana.

Další dotační titul pro knihovny VISK3 (Veřejné informační služby knihoven) nebyl v roce 2013 využitý. Rádi bychom zvýšili šance na dotaci v roce 2014, kdy plánujeme podat projekt na nákup nového výkonnějšího serveru pro provoz knihovnického systému CLAVIUS a regionálního knihovního systému REKS. Stávající server byl zakoupen v roce 2007 (dotace 70 %, spoluúčast 30 %) a jeho životnost pomalu končí (názory odborníků uvádí délku využití serveru maximálně 6 – 7 let).

Společným projektem knihoven je využívání mediální databáze Anopress v rámci konsorciálního přístupu pro přihlášené knihovny (příjemcem dotace je garant projektu Národní knihovna ČR – hodnota přístupu do databází pro naši knihovnu je cca 20 tis. Kč ročně).

Dalším společným projektem je projekt **Česká knihovna**, ze kterého si můžeme objednat dle vlastního výběru knihy českých autorů, které v průběhu roku vyjdou. V roce 2013 jsme tímto způsobem zdarma získali nové knihy za 11.610,-- Kč.

VIII. Presentace knihovny

Činnost knihovny a informace o pořádaných akcích zveřejňujeme na webových stránkách knihovny www.booksy.cz, zřizovatele www.svitavy.cz, v kabelové televizi a rozhlasovém vysílání. Příspěvky zasiláme také do regionálního tisku Naše město, Svitavského deníku a odborných knihovnických periodik.

V letošním roce jsme začali vydávat „zprávy z knihovny“ BOOKOVINY. Výtisky jsou ke stažení na našich stránkách i volně tištěné pro návštěvníky knihovny. Pokud se zájemci přihlásí k odběru, dostávají všechny nově zveřejněné příspěvky pravidelně e-mailem.

MĚSTSKÁ KNIHOVNA VE SVITAVÁCH

Aktuality Pro čtenáře Pro knihovny Pro školy O knihovně

« Starší příspěvky »

SMARTKatalog - knihovna na dosah ruky

22.10.2013 | Autor: Vladimír Sýkora

SMART katalog LANius

Nabízíme další službu pro své čtenáře. Jedná se o aplikaci pro mobilní zařízení (chytřé telefony a tablety) **SMARTKatalog**, která umožní prohledávat katalog knihovny, kontrolovat svoje výpůjčky, zjistit, zda už knihovna nabízí nejžhavější knižní a hudební novinky. [„pokračovat ve čtení“](#)

V kategorii [Aktuality](#) |

Miloslava Striová - beseda a autorské čtení

13.1.2014 | Autor: Vladimír Sýkora

Úterý 28. ledna 2014 / 18.00 hod. / klub Tyjáter

RNDr. Miloslava Striová vystudovala odbornou matematiku se zaměřením na statistiku, po ukončení studií pracovala jako programátorka. Své profesní zaměření však opustila; s manželem adoptovali tři děti a dalších pět přijali do pěstounské péče, u jednoho z dětí se projevila závažná forma autismu. V současné době se zapojuje do aktivit neziskových organizací působících v oblasti péče o rodinu a děti, zaměřuje se na mediální a odborné vzdělávání dětí a rodičů.

Rychlá volba

- Katalog CARMEN
- Katalog Clavius
- Čtenářské konto
- Knižní novinky
- MVS pro čtenáře
- MVS pro knihovny
- Váš tip na knihu
- Pohádky pro společné čtení
- BOOKOVINY
- [Nejžádanější tituly za rok 2013](#)

Výpůjční doba

Dětské oddělení:	
Pondělí	12:00 - 18:00
Úterý	12:00 - 18:00

PLÁN NA ROK 2014

V roce 2014 bychom chtěli pokračovat v pořádání literárních besed a autorských čtení známých osobností kulturního života pro školy a svitavskou veřejnost, připravit vzdělávací akce na podporu čtenářství a nabídnout program volnočasových aktivit pro děti ze sociálně slabších skupin, které tráví v knihovně často celé odpoledne. Z tohoto důvodu jsme požádali zřizovatele, aby za nás podal projekt na nákup deskových her, materiálu potřebného pro pořádání workshopů a na drobné odměny pro účastníky soutěží.

Plánované kulturní a vzdělávací akce jsme zapracovali do projektů a žádosti podali do dotačního programu Ministerstva kultury ČR – Knihovna 21. století. Do konce března budeme vědět, zda jsme byli úspěšní.

Spolupráce s ostatními organizacemi

Ve své činnosti budeme i nadále spolupracovat s ostatními institucemi ve městě a pomáhat při rozvoji vzdělávání, přístupu k informacím a snažit se přispět k rozvoji dětského čtenářství. Máme velmi dobré vztahy se všemi typy škol ve městě, výhodou je umístění knihovny společně s dalšími organizacemi v jedné budově. Výborná je spolupráce se Střediskem kulturních služeb, se kterým společně pořádáme některé kulturní akce a zajišťuje nám technický servis našich programů (přípravu techniky, ozvučení,...). Rozvinula se spolupráce i s dalšími organizacemi – Mateřským centrem Krůček, Klubem seniorů, Charitou (stacionářem Světlanka), pracovníky Domu dětí a mládeže a městského muzea.

Spolupráce mezi knihovnami je již tradiční a automatizované systémy jednotlivých institucí umožňují jejich účelné propojení a získávání tak většího objemu informací ze vzdálených zdrojů.

Své opodstatnění má i členství v konsorciu knihoven, které nám umožní využívat bezplatně po dobu 8 měsíců databázi Anopress a šetřit tak finanční prostředky z vlastního rozpočtu organizace. Garantem těchto projektů je Národní knihovna ČR.

Regionální funkce

Výkon regionálních funkcí bude knihovna vykonávat i v roce 2014. Krajská dotace je rozdělována podle počtu pracujících knihoven a obyvatel regionu. Její výše není dostatečná, a proto se snažíme získávat další prostředky na nákup literatury sdružováním finančních prostředků obcí, které zřizují knihovny v našem regionu. V loňském roce jsme byli co se týče výše příspěvků z okresů, které se sdružováním začínaly (okres Ústí nad Orlicí získává takto prostředky již od devadesátých let) nejúspěšnější. Pro rok 2014 již máme slíbeny finanční příspěvky od většiny obcí regionu.

Předložené projekty na rok 2014

Městská knihovna ve Svitavách podala 3 projekty (maximální možný počet) do programu Knihovna 21. století vyhlášeném Ministerstvem kultury ČR. Povinná spoluúčast u těchto projektů je 50 %.

Program Knihovna 21. století: povinná spoluúčast 50 % požadovaná dotace

Literární besedy a autorská čtení ve Svitavách

10.000,-- Kč

Cílem projektu je nabídnout svitavské veřejnosti zajímavé literární besedy, autorská čtení známých osobností kulturního života a vzdělávací akce k zajímavým tématům. Pokračování projektu „Literární toulky po Svitavsku“ s doprovodem autora publikovaných článků téhož názvu, ředitelem gymnázia PaedDr. Milana Báči, besedy s Ivou Pekárkovou, Jaroslavem Rudišem, Petrem Hruškou, o velikonočních a vánočních zvycích si budeme povídat s Kamilou Skopovou, ...

Plánujeme vzdělávací akce o kyberšikaně a bezpečném internetu, pěstounské péči a navážeme na loňskou přednášku městského historika tentokrát na téma Zmizelé památky.

Pro děti je domluven pořad Divadla Evy Hruškové a Jana Přeučila, beseda a autorské čtení Renaty Fučíkové a Martina Vopěnky.

Malujeme komiks

6.000,-- Kč

Děti si rády prohlížejí obrázkové knížky, čtou časopisy, kreslí si, hrají hry a zapojují se do různých soutěží. Tyto aktivity bychom spojili do akce „Malujeme komiks“ – děti samy budou aktéry, zapojí se, poté uvidí výsledky své práce, které budou následně i vystaveny. Jejich pocit seberealizace chceme umocnit tím, že za svou snahu budou odměněni. Ostatní návštěvníci knihovny uvidí, že i děti ze sociálně slabších rodin (které tráví v knihovně často celé odpoledne) se umí něčemu věnovat, pokud je jim dána příležitost.

Komiksy jsou stále více oblíbené a pro některé děti je jejich forma přijatelnější než klasické knihy (kombinace obrázků a krátkého textu). Knihovní fond bychom chtěli doplnit o komiksy a pozvat přednášejícího, který se tímto žánrem zabývá.

Zvukové knihy pro slabozraké a nevidomé

7.000,-- Kč

Chtěli bychom i v roce 2014 získat grant na doplnění a rozšíření fondu zvukových knih. Starší fond na magnetofonových páskách není již téměř využíván, je tedy nutné nahradit pásky tituly na MP3, případně nahrávkami na CD. Většinu nákupu budou nahrávky literárních děl na MP3 distribuovaných Knihovnou a tiskárnou pro zrakově postižené K. E. Macana, menší část mluveného slova bude pořízena na CD.

Obnova technického vybavení pro REKS na Svitavsku

153.000,-- Kč

Projekt zahrnuje nákup moderního výkonného databázového a aplikačního serveru pro provoz automatizovaného knihovnického systému CLAVIUS a regionálního systému REKS. Stávající server je již 7 let starý a je nejvyšší čas nahradit ho modernějším vybavením pro bezporuchový provoz systému. Jeho životnost je již na hranici.

Také v případě, že bychom dotaci neobdrželi, bude nutné toto hardwarového vybavení pořídit. Na technice je závislý chod knihovny a v případě poruchy nejsme schopni provoz zajistit. Celkové náklady projektu činí 219 tis. Kč.

Volnočasové aktivity pro děti v knihovně

14.000,-- Kč

Projekt řeší nákup deskových her, materiálu pro pořádání workshopů a nákup drobných odměn pro soutěžící.

Za knihovnu podával žádost o dotaci zřizovatel Město Svitavy, celkové náklady projektu představují 21 tis. Kč.

Ve Svitavách 20. ledna 2014

Zpracovala: Milada Vacková

Využití WWW katalogu 2013

Příloha

